

547.

1734 ³⁰ / 209246

QVAESTIONEM JURIS:

AN QVIS IN EMTIONE VENDITIONE,
CVI MVLTA POENITENTIALIS

(Ein Neu-Kauff)

ADIECTA EST, ALTERA PARTE
INVITA, POENITERE, ET, SOLVTA HAC
MVLTA, RESILIRE A CONTRACTV
POSSIT?

AFFIRMAT

CONTRA COMMVNEM NEGANTIVM SENTENTIAM

PRAESIDE

IO. GOTTLLOB WEIDLERO

J. V. D.

IN AVDITORIO JCTORVM

DIE 7da AVG. MDCCXXXIV.

PVBlice DEFENDIT

THEODERICVS Gebrecht SCHMIDIUS,

FLVRSTADIO. THVRINGVS.

WITTENBERGAE

IN OFFICINA SCHLOMACHIANA

4033

ADIECTA EST, ALTERA PARTE
LIVITA POENITENTRE, ET SOLUTA HAC
MULTA RESILIRE A CONTRACTU

Thesis I.

ihil a Jure ejusque analogia tam alie-
num est, quod non ex Jure, vel poti-
us sub specie Juris sæpenumero de-
fendatur, & nulla sententia tam ab-
sona legibusque contraria est, quæ
patronos suos propugnatoresque non
inveniat.

Thesis II.

Notabile hujus asserti exemplum nobis præbet per-
vulgata illa fereque communis Doctorum opinio, qua
multam poenitentialem contractui emtionis venditionis adje-
ctam (der Neu-Kauff, das Neu-Geld) facultatem poe-
nitendi baud inferre autumant, ac uno quasi ore profi-
tentur.

The-

Thesis III.

Ira enim non solum vulgus Doctorum, sed, quod magis miraberis, ipsi celeberrimi JCTI & maxima Joris prudentiæ nostræ lumina v. c. Carpozovius, Hahnus, Doellus, Franzckius, Bachovius, Lauterbachius, Bergerus, Wernherus, aliique complures statuunt, ac thesin suam innumeris dicasteriorum præjudiciis corroborant atque confirmant.

Thesis IV.

Hinc etiam tam altas in foro radices egit hæc opinio, ut hodiernum in pronunciando observetur, & pro veritate quasi indubitata ab omnibus venditetur.

Thesis V.

Verum enim vero, nec auctoritas JCTORVM, nec præxis contraria nos mover, quo minus in fundamenta receptæ hujus sententiæ paulo curatius inquiramus, & quam lubrica ea sint, demonstremus paucis; siquidem ut in pro-verbio est, non autoritatibus pugnandum, sed ipsis legibus earumque rationibus ac argumentis.

Thesis VI.

Equidem inficias eundem haud est, dari nonnulla etque sat speciosa argumenta, quibus opinionis hujus fautores nituntur & se adversus sententiam nostram defendere allaborant.

Thesis VII.

Provocant nempe ad ingentem legum farraginem, quarum vel sola recensio paginam satis amplam requireret;

reret; At enim verò, quotquot illarum sunt, nihil minus, quam thema probandum concernunt, sed omnes ac singulæ de arrhis emtionum, non autem de multis poenientialibus agunt, adeoque ne opus quidem est, in resolutione earum multum defudemus.

Thefis VIII.

Confundunt itaque Doctores parti contrariæ additi constitutionem arrhæ (das Hand-Geld/ Rauff-Schilling) cum multa poenientiali (dem Neu-Rauffe.) Illa poenitentiam omnem excludit, hæc vero infert eam atque inducit.

Thefis IX.

Objiciunt porro aduersarii inter eosque imprimis Carpzovius P. 2. C. 33. d. 14. n. 10. tritissimum illud brocardicum Juris: quod ad corroborandum actum additum est, illud in infirmationem ejus vergere non debet; sed quis non perspicit, regulam istam huc trahi plane non posse, propterea, quod ante omnia demonstrandum sit, constitutionem multæ poenientialis corroborandi contractus causa adjici solere. Probabilius enim est per expressionem multæ poenientialis hoc tacite agi inter partes, ut hanc multam solventi liberum sit recedere a contractu. Vno verbo: patet exinde haud difficulter, Carpzovium dicto loco petitionem principii committere & idem voluisse probare per idem.

Thefis X.

Nec ea Carpzovii magis nos stringit ratio, absurdum reputantis, ut propter arrhas multasque poenitentiales, qua

in re plerumque exigua consistant, contractus de rebus pretiosissimis maximique valoris irritentur. Nam, ut taceam, magnam quoque pecuniæ summam & quæ cum pretio proportionem habeat, poenæ loco posse constitui, hæc res non ex proportione multæ cum pretio, sed potius ex conventionione partium dijudicanda est, utpote quæ utramque hic paginam & jus inter contrahentes facit; siquidem pacta dant legem contractui & perinde habentur ac si de natura contractus sint L. 23. in fin ff. d. R. J. Nec habent de quo conquerantur partes, sed sibimet ipsis impudent, quod ita convenerint & contractui emtionis ejusmodi pactum poenitentiale adjecerint.

Thefis. XI.

Instant præterea nonnulli fortius sententiæque suæ præsidium tam in L. 47. ff. de act. emt. vend. quam in L. 6. Cod. de rescind. vend. quærunt, sed irrito rursus consultu. Priorem legem enim quod attinet, de alio plane casu illa, quam de quo nobis in præsentiarum sermo est, disponit. Ventilatur nimirum ibidem quæstio: num heres illius, qui accepta pecunia ad materias vendendas sub poena certa, ita, ut, si non integras re præstaverit intra statuta tempora, poena conveniatur, datis parim materiis decessit, tam ex pacto poenali quam actione emti venditi conveniri queat? & utrumque a JCTO Paulo affirmative deciditur, idque rectissime, quoniam heres personam defuncti repræsentat, & ad facta ejus præstanda pactaque adimplenda ipso jure est obligatus. Nec ad rem facit, nullumque adversus nos argumentum exinde desumi potest, quod in dicta lege heres tam in poenam a defuncto con-

ventam quam ad implendum contractum condemnietur, quia multa isthæc in casum solius moræ, non autem in casum poenitentiaë a contrahentibus statuta.

Thesis XII.

Eodem quoque modo sese res habet cum altera lege, quam pro thesi sua stabilienda Doctores plerumque allegare supra dictum est. Conditores enim hujus functionis Diocler. & Maxim. Imp. regulam saltem ponunt: quod etiamsi venditor post celebratum contractum duplum offerat pretium emtori, hic nihilominus ad rescindendam venditionem invito urgeri non debeat. Nec in mentem nobis venit, negare hoc ipsum, præsertim cum hæc legislatorum assertio ratione juris firmissima nitatur, quod nempe nemini invito jus semel quæsitum possit auferri; sed sicut hæc lex de exceptione & eo casu, quem nos in præsentem præstruimus, ubi nimirum partes emtionem venditionem celebrantes de certa multa propter poenitentiam futuram solvenda paciscuntur: Breviter regulam in hac lege propositam haud quaquam convellimus, exceptionem vero expressam contrahentium voluntate suffultam, salva eadem, stare putamus.

Thesis XIII.

His igitur, quæ obstare videbantur, remotis, tuto colligimus atque asseveramus, quod constitutio multa poenitentialis contrahentibus regulariter facultatem poenitendi tribuat, & quod hac poena soluta a contractu venditionis perfecto etiam alterutro invito discedere liceat; Id quod vel ex ipsa vocis Germanicæ *Neu-Kaufß / Neu-geldß* /

gestis, etymologia & nativa vocabulorum significatio-
ne haud obscure elici atque probatum dari potest.

Thesis XIV.

Interim tamen nec illud ambigendum est, ejusmo-
di pactum poenale ita concipi & illa sub clausula iniri pos-
se, ne quis contrahentium poenitere unquam ac recede-
re ab emtionis contractu debeat. Quandoquidem liberum
omnino est paciscentibus, conditiones atque leges quas-
cunque contractibus adjicere ac voluntatem suam certis
circumscribere limitibus.

Thesis XV.

Cave autem putes, in emtionibus, multa poenitenti-
ali munitis, facultatem illam poenitendi omni prorsus tem-
pore competere. Hoc enim poenitendi jus tamdiu saltem
durat, quamdiu res adhuc tradita aut pretium exsolutum
non est. His autem factis omnis poenitentiae facultas ces-
sat. Quam enim semel elegerunt contrahentes, non pos-
sunt amplius ex poenitentia mutare voluntatem, quod
facti jam sunt domini, venditor scilicet pretii, & emtor
rei venditae, adeoque neutri illorum contra voluntatem
possessio ipsius auferenda est, alias dominia rerum plane
forent incerta atque confusa, id quod autem jura nostra
maxime detestantur.

XVI.

Ceterum ex supra dictis facile liquet, quod cautela
illa, quam suppeditat Illustris de Berger in Oecon. Jur.
lib. III tit. V. th. 7. p. 652. ubi nempe commendat, adjici
contractui emtionis pactum, ut, soluta multa poenitenti-
li,

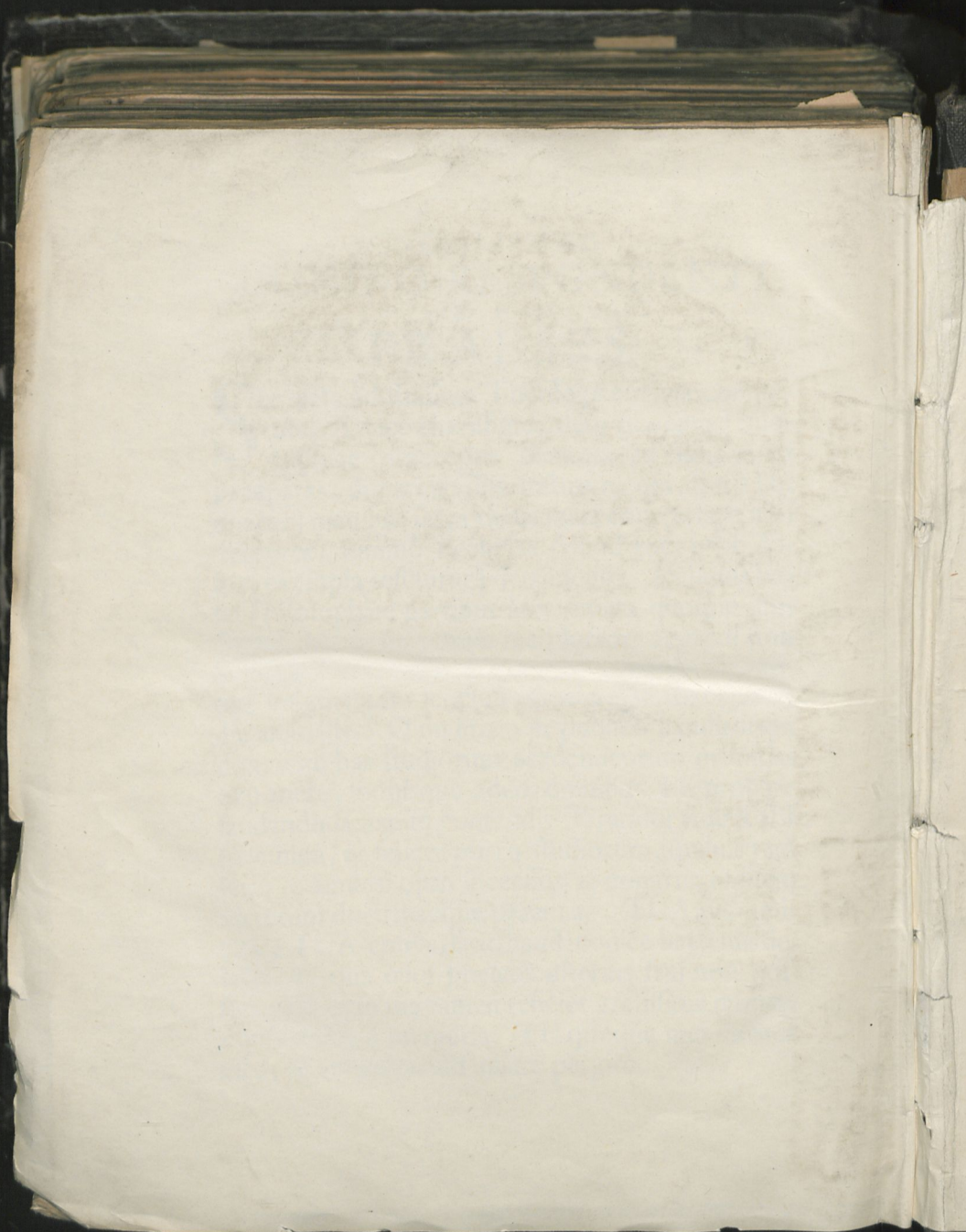
li, a contractu, altero quamvis invito, liceat resilire, tuto
 possimus superfedere, cum per deducta omnis regulariter
 constitutio multæ poenitentialis facultatem poenitendi in-
 nuat, potestatemque a contractu recedendi inferat. Nec
 ex eadem ratione opus est, quod idem illustris Bergerus
 in suppl. ad E. D. F. P. 2. tit. 42. p. 846. cautionis loco
 præcipit, ut nimirum in ejusmodi casibus reo jusjuran-
 dum ita deferatur & dicatur: daß er diese Worte derges-
 stalt/ daß/ wenn er den Neu-Kauff erlegen würde/ so
 dann ihm von dem Kauff Contracte hinwieder abzuge-
 hen nachgelassen seyn solte/ verstanden habe.

Thesis XVII.

Hæc igitur pro instituti huius ratione temporisque
 penuria dixisse sufficiant, reliquis & potioribus hujus do-
 ctrinæ capitibus in aliud tempus reservatis.

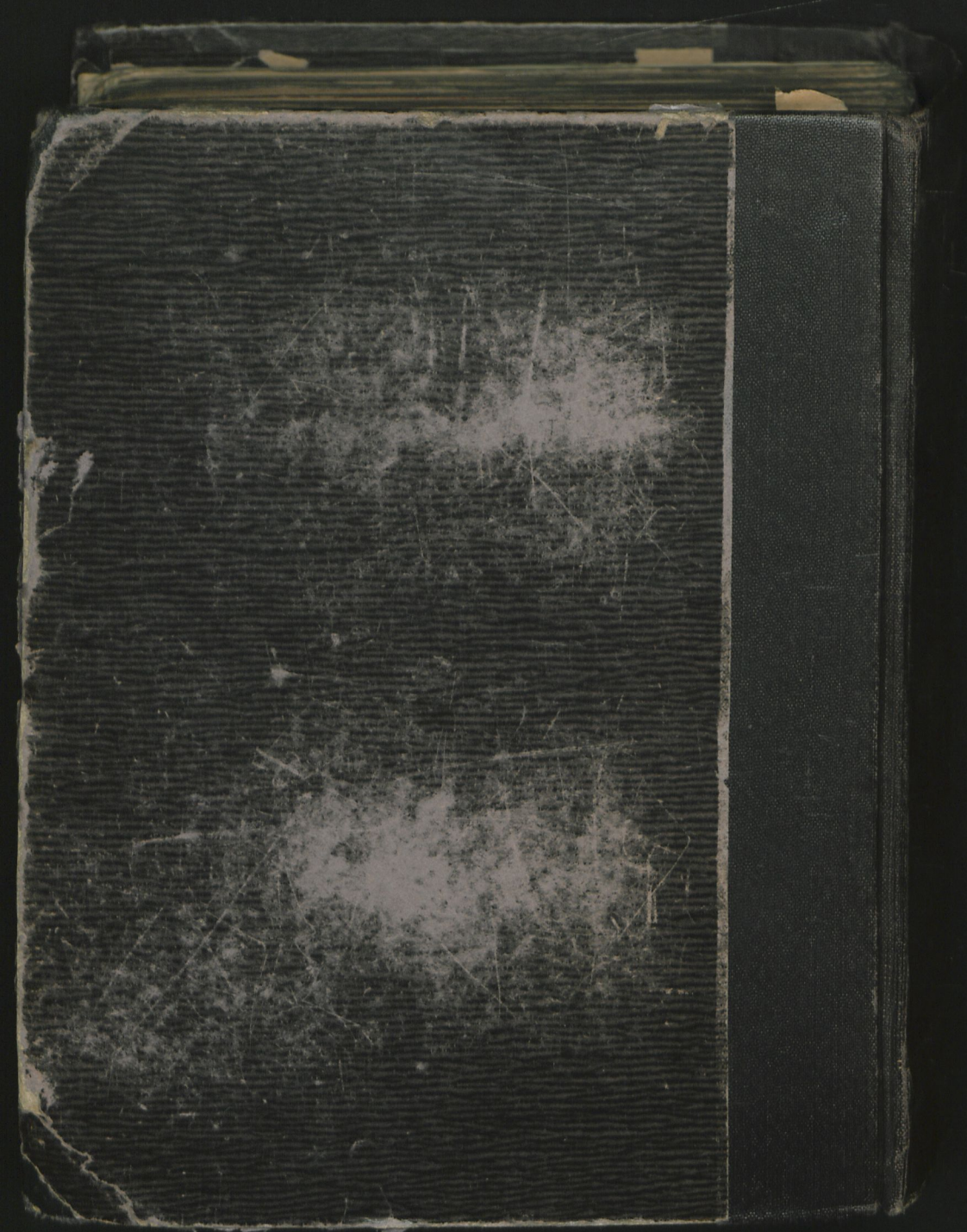
Wittenberg, Diss., 1734

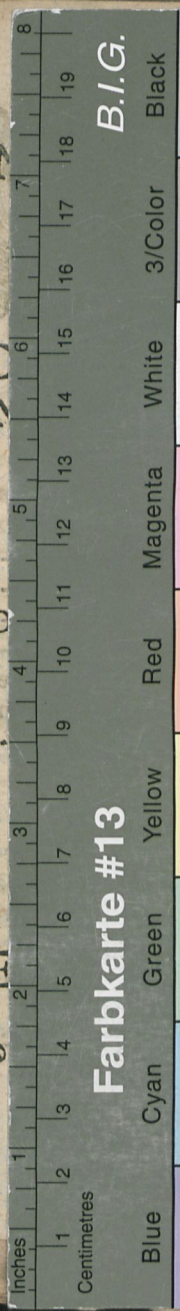
ULB Halle

3

005 847 494

B.I.G.

Farbkarte #13

1734 ³⁰
2099/46

EM JVRIS:
NE VENDITIONE,
SENTENTIALIS

(Hauff)

ALTERA PARTE
ET, SOLVTA HAC
CONTRACTV

A T
NTIVM SENTENTIAM
DE

WEIDLERO

JCTORVM
CCXXXIV. sili stagluy
NDIT

ht SCHMIDIUS,
RINGVS.

AE
MACHIANA

4033

